

1.

Lag**om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolarna**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Offentlighetsprincipen

Var och en har rätt att ta del av offentliga rättegångshandlingar samt att vara närvarande vid offentlig rättegång. Offentligheten vid rättegång kan begränsas endast av orsaker som bestämts i lag och endast till den del det är nödvändigt med hänsyn till det intresse som skall skyddas och säkerställande av rättvis rättegång inte förutsätter offentlighet.

2 §

Tillämpningsområde och lagens förhållande till andra bestämmelser

Denna lag tillämpas på handläggningen av förvaltningsprocessärenden vid förvaltningsdomstolarna.

Med förvaltningsdomstol avses i denna lag högsta förvaltningsdomstolen, förvaltningsdomstolarna och försäkringsdomstolen. Det som i denna lag sägs om förvaltningsdomstolarna gäller även marknadsdomstolen och arbetsdomstolen i de fall förvaltningsprocesslagen (586/1996) tillämpas vid handläggningen av ett ärende[samt sådana nämnder som inrättats för behandlingen av överklaganden, om förvaltningsprocesslagen till-

lämpas vid dem].

Till den del något annat inte sägs i denna lag skall lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) tillämpas vid förvaltningsdomstolarna.

2 kap.

Uppgifter om rättegång

3 §

Offentliga och sekretessbelagda uppgifter om rättegång

De uppgifter som skall antecknas i förvaltningsdomstolens diarium eller motsvarande dokumentregister och som gäller parterna, det ärende som skall behandlas, behandlingen av ärendet samt avgörandet är offentliga, om inte något annat sägs i 2 mom.

Identifieringsuppgifter beträffande parterna och andra personer som har samband med rättegången skall hemlighållas, om uppgifterna tillsammans med andra uppgifter i domstolens diarium röjer en uppgift som enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller någon annan lag skall hållas hemlig för att skydda privatlivet eller någons säkerhet. Identifieringsuppgifter om skattskyldiga skall likaså hållas hemliga, om de tillsammans med andra uppgifter i domstolens diarium röjer en uppgift som enligt lagen om offentlighet och sekretess i fråga

om beskattningsuppgifter (1346/1999) skall hållas hemliga. På begäran av parten är identifieringsuppgifterna även i dessa fall offentliga.

4 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Förvaltningsdomstolen kan, i enlighet med vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter, lämna ut identifieringsuppgifter som är sekretessbelagda enligt 3 § 2 mom. Därutöver kan förvaltningsdomstolen lämna sådana uppgifter till den som behöver dem för att sköta sina rättigheter eller skyldigheter eller som har en därmed jämförbar godtagbar orsak att få uppgifterna.

3 kap.

Rättegångshandlingars offentlighet

5 §

Rättegångshandlingars offentlighet

Angående offentlighet och sekretess i fråga om rättegångshandlingar gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller i annan lag, om inte något annat sägs i denna lag. Förvaltningsdomstolen kan dock utan hinder av gällande sekretessbestämmelser lämna uppgifter ur rättegångshandlingar i den utsträckning det behövs för att säkerställa rättvis rättegång eller på grund av något vägande allmänt intresse i anslutning till ärendet.

Med rättegångshandling avses även förvaltningsdomstolens diarium och det dokument som innehåller domstolens avgörande.

6 §

Parts rätt att få uppgifter

Förvaltningsdomstolen skall ge en part i en

rättegång uppgifter om yrkanden och utredningar som lagts fram i rättegången och som kan eller har kunnat påverka behandlingen av partens ärende.

En part har dock inte rätt att få uppgifter om de sekretessbelagda delar av en handling vars offentlighet rättegången gäller och inte heller om sådan överläggning till beslut eller förslag till avgörande som avses i 11 §. Parten har inte heller rätt att få uppgifter ur fördragningspromemorior som utarbetats vid domstolen eller ur andra handlingar som utarbetats för beredningen av ärendet förrän behandlingen av ärendet vid domstolen har avslutats.

Domstolen kan låta bli att lämna ut uppgifter som avses i 1 mom. till den del det är fråga om uppgifter som nämns i 11 § 2 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, om detta är nödvändigt för att skydda en uppgift som skall hemlighållas och förverkligande av rättvis rättegång inte förhindras av att uppgifterna inte lämnas ut.

4 kap.

Offentlighet vid muntlig förhandling

7 §

Offentlighet vid muntlig förhandling

Parterna och allmänheten har rätt att vara närvarande vid muntlig förhandling, om inte något annat sägs nedan. Domstolen skall senast när sessionen börjar meddela att förhandlingen är muntlig och meddela vilka frågor som skall behandlas under förhandlingen.

Muntlig förhandling hålls helt eller delvis utan att allmänheten är närvarande, om där yppas uppgifter som är sekretessbelagda enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller enligt någon annan lag. Domstolen kan dock bestämma att den muntliga förhandlingen även i dessa fall skall vara offentlig, om detta behövs för att säkerställa rättvis rättegång.

Dessutom kan domstolen på begäran av en enskild person som är part i rättegången ordna muntlig förhandling inom stängda dörrar,

om offentlig handläggning skulle medföra särskild olägenhet för en part och slutet behandling främjar domstolens möjlighet att få upplysningar i ärendet.

8 §

Närvaro vid slutet förhandling

Utöver parterna i rättegången och företrädare för den förvaltningsmyndighet som fattat avgörandet samt deras biträden får de personer som domstolen gett tillstånd därtill vara närvarande vid slutet förhandling.

9 §

Begränsning av allmänhetens rätt att närvara

Vid offentlig handläggning kan domstolen begränsa allmänhetens rätt att närvara, om det behövs för att skydda ett vittne, någon annan som skall höras eller den som står i ett sådant förhållande till dessa personer som avses i 15 kap. 10 § 2 mom. i strafflagen (39/1889) mot hot mot liv eller hälsa. Domstolen kan också begränsa allmänhetens rätt att närvara vid offentlig handläggning, om det behövs för att undvika trängsel eller av orsaker som beror på föremålet för en synförrättning.

Domstolen kan förbjuda personer under 15 år att närvara vid offentlig handläggning, om den anser att det kan vara skadligt för dem att vara närvarande.

10 §

Fotografering och bandning av muntlig förhandling

Annan fotografering och bandning samt annan bild- och ljudupptagning och teknisk överföring av dem än sådan som görs av domstolen är tillåten vid muntlig förhandling med tillstånd av domstolen och enligt de anvisningar domstolen ger, om parterna i rättegången samtycker till detta.

Tillstånd kan beviljas, om

- 1) pptagningen inte medför betydande olägenhet för integritetsskyddet för ett vittne, någon annan som skall höras eller en part och den inte heller skadar deras säkerhet,
- 2) pptagningen inte försvårar en ostörd handläggning eller
- 3) et inte finns något jämförbart vägande skäl att vägra tillstånd.

5 kap.

Avgörandenas offentlighet

11 §

Sekretess som gäller överläggning och beslutsförslag

Domstolens ledamöter och andra anställda vid domstolen får inte röja domstolens interna överläggning till beslut eller handlingar som hänför sig till den och inte heller innehållet i föredragandens beslutsförslag. Detta hindrar inte att uppgifter lämnas till dem som vid samma domstol arbetar med rättskipningsuppgifter. Bestämmelser om domstolens rätt att i övrigt lämna sådana uppgifter finns i lagen om offentlighet i myndigheters verksamhet.

Sekretesstiden för uppgifter och handlingar som avses i 1 mom. är 60 år efter att ärendet blev anhängigt.

12 §

Beslutens offentlighet

På domstolens beslut tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om rättegångshandlingarnas offentlighet. Slutresultatet i beslutet och de tillämpade lagrummen är dock alltid offentliga oberoende av eventuella sekretessbestämmelser.

För att säkerställa rättvis rättegång eller på grund av något annat synnerligen viktigt allmänt eller enskilt intresse kan domstolen bestämma att ett beslut är offentligt trots gällande sekretessbestämmelser.

13 §

Meddelande till parterna om avgörandet

Om ett ärende är samhälleligt betydelsefullt eller har väckt betydande intresse i offentligheten och vid behov även annars skall domstolen i mån av sina möjligheter se till att den som varit part i rättegången får kännedom om avgörandets innehåll innan uppgifter om det dokument som innehåller avgörandet ges till allmänheten.

6 kap.

Bestämmelser om förfarandet

14 §

Beslut om offentligheten

Beslut om huruvida uppgifter om rättegången eller rättegångshandlingarna skall ges fattas med iakttagande av förfarandet enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Beslut om en uppgifts, rättegångshandlings eller handläggnings offentlighet fattas dock med iakttagande av förfarandet enligt förvaltningsprocesslagen, om en part i rättegången begär uppgiften eller handlingen i samband med pågående rättegång och saken måste avgöras i samband med huvudsaken för att rättvis rättegång skall kunna garanteras. Även frågor som gäller offentligheten vid muntlig förhandling avgörs med iakttagande av förfarandet enligt förvaltningsprocesslagen.

Om någon medan rättegång pågår begär en uppgift eller rättegångshandling som innehas av en förvaltningsmyndighet som skall skicka den till förvaltningsdomstolen eller ge ett yttrande om den till förvaltningsdomstolen, och förvaltningsmyndigheten anser att den inte kan ge uppgiften eller handlingen, skall den överföra begäran till den förvaltningsdomstol där rättegången är anhängig. Något beslut om att avvisa begäran skall inte fattas av förvaltningsmyndigheten. Den som gjort begäran skall underrättas om överfö-

ringen.

15 §

Domförhet

När en person som avses i 14 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har vägrat att i en förvaltningsdomstol ge någon upplysning som begärts och begäran har förts till förvaltningsdomstolen för avgörande, skall saken avgöras

1) högsta förvaltningsdomstolen som rättsskipningsärende i en sammansättning med minst tre lagfarna ledamöter och

2) andra förvaltningsdomstolar såsom förvaltningsmål i en sammansättning med minst en lagfaren ledamot.

När beslut om en uppgifts, rättegångshandlings eller handläggnings offentlighet fattas med iakttagande av förfarandet enligt förvaltningsprocesslagen fattas avgörandet i en sammansättning som är domför att fatta avgörande om behandlingen av huvudsaken. Skall en sådan fråga avgöras före huvudsaken, är förvaltningsdomstolen också domför att avgöra saken i en sammansättning utan andra än domstolens lagfarna ledamöter eller i en sammansättning med en lagfaren ledamot ensam.

16 §

Överklagande av beslut i förvaltningsärenden

Beslut som en förvaltningsdomstol, försäkringsdomstolen, marknadsdomstolen och arbetsdomstolen har fattat i den ordning som gäller förvaltningsärenden får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

[Beslut, som i den ordning som gäller förvaltningsärenden har fattats av en besvärsnämnd som omfattas av besvärssystemet under försäkringsdomstolen, får överklagas genom besvär hos försäkringsdomstolen. Ändring i beslut som andra besvärsnämnder har fattat i den ordning som gäller förvaltningsärenden får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Försäkringsdomstolens och förvaltningsdomstolens beslut med anledning av överklagandet får sökas genom besvär hos

högsta förvaltningsdomstolen.]

I övrigt tillämpas förvaltningsprocesslagen på överklagande.

17 §

Överklagande av beslut i förvaltningsprocessärenden

Beslut som har fattats i ett förfarande enligt förvaltningsprocesslagen får överklagas i samma ordning som huvudsaken. Beslutet får inte överklagas genom separata besvär.

18 §

Avgiftsfrihet

För avgöranden enligt denna lag som gäller _____

utlämnande av dokument eller uppgifter upp bärs inte någon avgift.

Särskilda bestämmelser finns om avgifter för utlämnande av uppgifter.

19 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
På rättskipningsärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde före ikraftträdandet. Bestämmelserna i 15 och 18 § tillämpas dock även på behandlingen av de rättskipningsärenden som är anhängiga när lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om förvaltningsdomstolar

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 26 mars 1999 om förvaltningsdomstolarna (430/1999) 22 § som följer:

22 §

Offentlighet vid rättegång

gång finns i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolarna (/).

Bestämmelser om offentligheten vid rätte- _____

Denna lag träder i kraft den

20 .

3.

Lag**om ändring av 16 c § i lagen om högsta förvaltningsdomstolen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 juli 1918 om högsta förvaltningsdomstolen (74/1918) 16 c §, sådan den lyder i lag 12/1979 och 948/1984, som följer:

16 c § valtningsdomstolarna (/).
 Beträffande offentligheten vid högsta förvaltningsdomstolen gäller vad som bestäms i lagen om offentlighet vid rättegång i för- Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 17 § i lagen om försäkringsdomstolen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 februari 2003 om försäkringsdomstolen (132/2003) 17 § som följer:

17 § i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolarna (/).
Offentlighet vid rättegång
 Beträffande offentligheten vid rättegång i försäkringsdomstolen gäller vad som bestäms Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 maj 1999 om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)
11 § 3 mom., 15 § 2 mom., 16 § 2 mom., 24 § 1 mom. 3 och 27 punkten och 33 § 2 mom.
samt
fogas till 11 § 2 mom. nya 8–10 punkter och till 24 § 1 mom. en ny 3 a punkt som följer:

11 §

En parts rätt att ta del av en handling

En part, hans ombud eller hans biträde har inte den i 1 mom. avsedda rätten
-----

7) när det är fråga om sekretessbelagd adress-, telefon- och annan motsvarande kontaktinformation som hänför sig till ett vittne, en målsägande eller en part eller till någon som har gjort polisanmälan, en anmälan som avses i 40 § barnskyddslagen (683/1983) eller någon annan därmed jämförbar anmälan som förutsätter myndighetsåtgärder, om utlämnandet av uppgifter skulle äventyra säkerheten, intressena eller rättigheterna för vittnet, målsäganden eller parten eller för den som gjort anmälan,

8) när det är fråga om en handling som hänför sig till en domstols interna överläggning till beslut eller innehållet i en föredragandes förslag till avgörande,

9) när det är fråga om sekretessbelagda delar av en handling i ett ärende som gäller handlingens offentlighet,

10) när det är fråga om ett sådant ärende som gäller tvångsmedel enligt 5 a kap. i tvångsmedelslagen, polisåtgärder enligt 32 b § i polislagen eller tullåtgärder enligt 20 f § i tullagen i vilket den som tvångsmedlet eller åtgärden riktar sig mot inte behöver höras när yrkandet framställs.

Om en handling ingår i rättegångsmaterialet i ett tviste- eller brottmål, har en rättegångspart dock utan hinder av 2 mom. rätt att ta del av den i andra fall än de som nämns i 2

mom. 7–10 punkten. Är det fråga om en handling som ingår i rättegångsmaterialet i en förvaltningsprocess, får domstolen i andra än i 2 mom. 7–9 punkten avsedda fall låta bli att lämna ut uppgifterna endast om detta är nödvändigt för att skydda ett sekretessbelagt intresse och förverkligande av rättvis rättegång inte äventyras av att uppgifterna inte lämnas ut.

16 §

Hur en handling skall lämnas ut

Av de offentliga uppgifterna i ett beslutsregister som förs av en myndighet med hjälp av automatisk databehandling har man rätt att få en kopia i form av en teknisk upptagning eller annars i elektronisk form, om inte särskilda skäl talar för något annat. Utlämnande av kopior av tekniska upptagningar beror i övrigt på myndighetens prövning, om inte något annat föreskrivs. Kopior av en myndighets video- eller motsvarande bildupptagningar av förhör eller motsvarande händelser där någon hörs får dock lämnas ut endast om det finns särskilda skäl, om inte den som har hörts ger sitt samtycke.
-----

24 §

Sekretessbelagda myndighetshandlingar

Om inte något annat föreskrivs särskilt, är följande myndighetshandlingar sekretessbelagda:

3) anmälan om brott till polisen eller någon annan förundersökningsmyndighet, en allmän åklagare eller en kontroll- och tillsynsmyndighet, handlingar som har mottagits eller uppgjorts för förundersökning och åtalsprövning samt stämningsansökan, stämning och svaromål på en stämning i brottmål, tills ärendet har tagits upp till behandling vid ett domstolssammanträde eller allmänna åklagaren beslutat låta bli att väcka åtal eller ärendet avskrivits, om det inte är uppenbart att utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling inte äventyrar brottsutredningen eller undersökningens syfte eller utan vägande skäl vårlar den som har del i saken skada eller lidande,

3 a) handlingar som innehåller uppgifter om en domstols interna överläggning till beslut samt föredragandens förslag till avgörande,

27) handlingar som innehåller uppgifter om rättspsykiatrisk sinnesundersökning av en åtalad, personundersökning av en ung förbrytare, verkställighetsplan för ungdomsstraff eller lämplighetsutredning i samband med samhällstjänst som utförs i stället för fängelsestraff,

33 §

Ändringssökande

Beträffande ändringssökande i ärenden där uppgifter begärs av en allmän domstol eller förvaltningsdomstol i anslutning till pågående rättegång gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet vid rättegång i de allmänna domstolarna och i lagen om offentlighet vid förvaltningsdomstolarna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 27 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 22 september 2000 om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) 27 § 4 mom. som följer:

27 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om datasekretess och handräckning

När en uppgift som enligt denna lag är sekretessbelagd röjs i en domstol, skall den muntliga förhandlingen i behövliga delar ske utan att allmänheten är närvarande och rättegångsmaterialet skall hållas hemligt i enlighet med lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (/) eller lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (/). Vid förfarandet iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i nämnda lagar.

Denna lag träder i kraft den 200 .